

Statsforvalteren

i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus

Vår dato:

19.03.2026

Vår ref:

2026/8127

Deres dato:

Deres ref:

GJERDRUM KOMMUNE ORGANISASJONS- OG
SAMFUNNSUTVIKLING
Postboks 10
2024 GJERDRUM

Saksbehandler, innvalgstelefon

Øystein Hansgård Gjelsvik, 32266608

Inspeksjonsrapport etter tilsyn ved avløpssektoren i Gjerdrum kommune - 2026.010.I.SFOS - Gjerdrum kommune

Rapport etter tilsyn 24.02.2026

Denne rapporten omhandler forhold som ble avdekket under tilsyn hos Gjerdrum kommune (974638037).

Rapporten består av følgende deler:

- Del 1: Resultatet av tilsynet
- Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse
- Del 3: Informasjon om tilsynet
- Del 4: Annen informasjon

Del 1: Resultatet av tilsynet

Denne delen gir en oversikt over resultatet av tilsynet og hva dere må gjøre til gitte frister. Nærmere beskrivelse er gitt i del 2.

Statsforvalteren avdekket avvik som dere må rette snarest

Statsforvalteren avdekket følgende avvik under tilsynet:

- Avvik 1: Kommunen har en mangelfull miljørisikovurdering.
- Avvik 2: Kommunen mangler en saneringsplan for avløpssektoren.

Avvik er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Gjerdrum kommune må snarest rette opp avvik. Dere må sende statsforvalteren en skriftlig tilbakemelding som viser hvordan avvik er rettet innen 30.06.2026.

Statsforvalteren påpeker anmerkninger

Vi har følgende anmerkninger:

E-postadresse:
sfospost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Pb 325
1502 Moss

Besøksadresse:
Moss: Vogts gate 17
Drammen: Dr. Hansteinsgate 9
Oslo: Stensberggata 27

Telefon: 69 24 70 00
www.statsforvalteren.no/os
Org.nr. 974 761 319

- Kommunen kan med fordel oppdatere plan for reduksjon av fremmedvann.

Anmerkning er et forhold som vi mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke er manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Dere må betale gebyr

Gjerdrum kommune må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet.

Vi ber om tilbakemelding fra dere på epost

Vi ber om at dere sender all skriftlig tilbakemelding til sfospost@statsforvalteren.no ved Øystein Hansgård Gjelsvik. Merk svaret med saksnummer 2026/8127 og tilsynsnummer 2026.010.I.SFOS.

Del 2: Statsforvalterens vurdering og begrunnelse

Avvik 1: Kommunen har en mangelfull miljørisikovurdering.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelse etter forurensningsloven til Gjerdrum kommune for utslipp av kommunalt avløpsvann (Tillatelsen) punkt 3, *Miljørisikovurdering, håndtering og beredskapsmessige tiltak mot utslipp og akuttutslipp.*
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 6.
- Internkontrollforskriften § 5 andre ledd, punkt 7.

Beskrivelse av krav

Tillatelsen stiller krav til at kommunen skal gjennomføre en klimatilpasset miljørisikovurdering. Risikovurderingen skal legge spesielt vekt på sårbare ledningsanlegg og utstyr, sårbare vannforekomster, områder med mulige brukerkonflikter samt klimaeffekter som følge av økt nedbørintensitet. På grunnlag av utførte risikoanalyser og fastsatte akseptable risikonivåer for skadelige hendelser som følge av utslipp, må det planlegges og gjennomføres tiltak for å overholde akseptabelt risikonivå. Risikovurderingen skal evalueres minst en gang per år, og oppdateres jevnlig.

En handlingsplan for risikohåndtering skal utarbeides som viser planlagt gjennomføring av risikoreduserende tiltak i tid. På bakgrunn av risikovurderingen og akseptkriterier skal det utarbeides en handlingsplan for forebyggende tiltak som viser tiltaksprioritering, beslutninger om tiltak og planlagt gjennomføring av tiltak i tid. I planen bør det fremgå et resultatoppfølgingssystem på effekten av gjennomførte tiltak.

I henhold til internkontrollforskriften skal virksomheter kartlegge farer og problemer og på denne bakgrunn vurdere risiko, samt utarbeide tilhørende planer og tiltak for å redusere risikoforholdene. Dette skal dokumenteres skriftlig. Virksomheten skal også iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Kommunen har en miljørisikovurdering med utfyllende vurderinger av avløpssystemet, sist revidert i 2025, men kunne ikke under tilsynet fremvise en tiltaksplan med risikoreduserende tiltak til miljørisikovurderingen i tråd med kravene i tillatelsen, med frist for retting og tiltaksprioritering. Kommunens miljørisikovurdering inneholder en liste over tiltak som skal gjennomføres på

identifiserte hendelser med uakseptabel risiko, men tiltakslisten mangler tiltaksprioriteringer, frist for retting oversikt over hvem som er ansvarlig for gjennomføring.

Det fremkom under tilsynet at kommunen må få større eierskap til miljørisikovurderingen og konklusjonene i den. Miljørisikovurderingen skal brukes aktivt ved utarbeidelse av saneringsplan og hovedplan, og oppdateres jevnlig.

Kommunen mangler en rutine for årlig evaluering av miljørisikovurderingen.

Avvik 2: Kommunen mangler en saneringsplan for avløpssektoren.

Dette er et avvik fra følgende krav gitt i regelverket

- Tillatelsen punkt 7, *Planer for reduksjon av fremmedvann og fornyelse av avløpsnett*.

Beskrivelse av krav

Tillatelsen stiller krav til at kommunen utarbeider en plan for fornyelse av avløpsnett med kummer. Planen skal vise det fremtidige behovet for fornyelse og gjennomføringen av dette.

Kommunen skal videre ha en plan for å minimere tilførsler av fremmedvann til det kommunale avløpsnett og arbeide for at avløpet i størst mulig grad transporteres effektivt til renseanlegget med minst mulig tap underveis. Det må utarbeides mål, strategier og tiltak for fremmedvannsreduksjon i planen.

Observasjoner under tilsynet og vår vurdering

Kommunen opplyste under tilsynet at infrastruktur på avløp er i relativt god stand, og at de vurderer at de har god oversikt over avløpssystemet. Denne oversikten er likevel ikke tilstrekkelig dokumentert i en saneringsplan som skal foreligge i henhold til tillatelsen.

Kommunen har en hovedplan, og en overordnet økonomiplan som setter rammene for investeringer på ulike tiltaksområder på avløpssektoren. Kommunen kunne likevel ikke under tilsynet fremlegge en saneringsplan/fornyelsesplan som beskriver behovet for fornyelse og som konkretiserer tidsfestede tiltak, i tråd med krav i tillatelsen.

Anmerkning 1: Kommunen kan med fordel oppdatere plan for reduksjon av fremmedvann.

Kommunen la frem en plan for reduksjon av fremmedvann som er inkludert i hovedplanen. Denne er utdatert, og må oppdateres når kommunen nå setter i gang med økt fokus på reduksjon av fremmedvann.

Vedtak om gebyr

Miljødirektoratet vedtar at Gjerdrum kommune må betale et gebyr på 43 100 kr for tilsynet. Dette tilsvarer sats 2 for tilsyn av inntil en dags varighet og er gitt på bakgrunn av medgått og forventet ressursbruk. Vedtaket er gitt med hjemmel i forurensningsforskriften § 39-7.

Dere vil få tilsendt en faktura fra statsforvalteren for innbetaling til statskassen.

Statsforvalteren er pålagt å ta gebyr for tilsyn på forurensningsområdet. Gebyret skal dekke kostnader med forberedelser, gjennomføring og oppfølging av kontrollen. Vi viser til varsel om gebyr

02.02.2026 og til forurensningsforskriftens kapittel 39 for ytterligere informasjon om innkreving av gebyr til statskassen.

Dere har rett til å klage

Dere har rett til å klage på vedtaket. Retten til å klage er gitt i forvaltningsloven kap. VI. En klage bør være skriftlig begrunnet og må sendes til statsforvalteren innen tre uker etter at dere mottok dette brevet. En eventuell klage vil ikke få oppsettende virkning, og gebyret som er fastsatt ovenfor må betales inn. Dersom vi tar klagen til følge, vil for mye innbetalt beløp bli refundert.

Del 3: Informasjon om tilsynet

Gjennomføring av tilsynet

Tilsynet er gjennomført for å kontrollere om gjeldende krav fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven overholdes. Vår hjemmel til å føre tilsyn er forurensningsloven § 48. Rapporten gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av Gjerdrum kommune sitt miljøarbeid eller miljøstatus.

Tilsynet er en del av statsforvalterens risikobaserte tilsyn.

Fra statsforvalteren deltok

- Øystein Hansgård Gjelsvik
- Anniken Kvam

Kontaktperson hos Gjerdrum kommune

- Leiv Ommund Knutson

Anlegg kontrollert

Følgende anlegg tilhørende Gjerdrum kommune ble kontrollert under tilsynet:

- Gjerdrum avløpsnett til MIRA

Tema kontrollert

Følgende tema ble kontrollert under tilsynet:

- Overløp
- Internkontroll

Regelverk

Tilsynet omfattet følgende regelverk:

- Tillatelse etter forurensningsloven til Gjerdrum kommune for utslipp av kommunalt avløpsvann
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften)
- Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften)
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven)

Del 4: Annen informasjon

Dere har anledning til å kommentere på rapporten

Dere har anledning til å kommentere på faktiske feil i denne rapporten. Eventuelle kommentarer må sendes statsforvalteren innen to uker etter at rapporten er mottatt.

Rapporten vil være offentlig tilgjengelig

Denne rapporten er tilgjengelig for offentligheten via statsforvalterens postjournal på einnsyn.no, i tråd med offentlighetsloven.

Med hilsen

Hilde Sundt Skålevåg
seksjonssjef
Klima- og miljøvernavdelingen

Øystein Hansgård Gjelsvik
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent